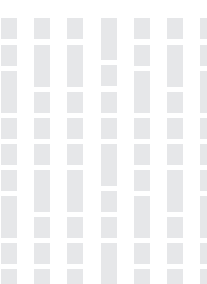

روزنامه

<div><div>📰</div><div><div>شنبه ۲۳ دی ۱۴۰۲</div></div></div>
<div><div>📄</div><div><div>شماره ۴۰۵۶</div></div></div>
<div><div>🌐</div><div><div>www.fdn.ir</div></div></div>
<div><div>📠</div><div><div>FARHIKHTEGANDAILY</div></div></div>

مدیرمسئول:

محمدامین ایمانجانی

قائم مقام مدیرمسئول:

مسعود فروغی

سردبیر:

محمد زعیم زاده

تلفن و فکس:

۰۲۱ ۶۲۹۹۹۹۰۵

کدپستی:

۱۱۳۵۳۳۱۱۶

چاپ:

چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی

نشانی:

خیابان حافظ،پایین‌تر ازجمهوری

روی‌روی ساختمان‌بوس

ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم

مدیرمسئول:

محمدامین ایمانجانی

قائم مقام مدیرمسئول:

مسعود فروغی

سردبیر:

محمد زعیم زاده

تلفن و فکس:

۰۲۱ ۶۲۹۹۹۹۰۵

کدپستی:

۱۱۳۵۳۳۱۱۶

چاپ:

چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی

نشانی:

خیابان حافظ،پایین‌تر ازجمهوری

روی‌روی ساختمان‌بوس

ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم

کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا پس از ۱۰ سال مخالفت، صندوق‌های ETF اسپات بیت‌کوین را تایید کرد

اولین قانونگذاری مهم دولتی به نفع رمزارزها

پانید رحیمی

خبرنگار

۱۳ سال پیش، در تاریخ سوم ژانویه سال ۲۰۰۹ بود که بیت‌کوین متولد شد و در حوالی سالگرد تولد این ارز دیجیتال، انتظار طولانی جامعه کریپتو به پایان رسید و اولین ETF بیت‌کوین به‌عنوان طلابه‌دار بازار ارزهای دیجیتال توسط کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده (SEC) تایید شدند. «فرهیختگان» در همین خصوص در ادامه با رضا قربانی نایب رئیس کمیسیون تحول نوآوری و بهروری اتاق بازرگانی تهران، علیرضا بزرگمهری عضو کارگروه ارزیابی اقتصاد دیجیتال وزارت اقتصاد، محمد میرزایی فعال بازار کریپتو و حسین مریدسادات فعال بازار سرمایه گفت‌وگو کرده است. کارشناسان معتقدند پس از یک سال تلاش برای رگول‌آوری و قانون‌گذاری سرسختانه برای این حوزه که تا تغییر مدیرعامل پانینس نیز پیشروی کرد، حالا اما تایید ETF بیت‌کوین گام موثری برای کریپتوکارنسی‌ها محسوب می‌شود و اتفاق اخیر، مسیر را برای پذیرش ETF سایر ارزها نیز باز خواهد کرد. برخی نیز در مقابل معتقدند این امر شاید خبر خیلی خوبی برای بیت‌کوینرنا نبوده و منجر به ورود شرکت‌های بزرگ و دستکاری در ارزش این ارز شود.

پس از ۱۳ سال؛ بالاخره انتظارها به پایان رسید

محبوب‌ترین رمز ارز دنیا بالاخره به تایید یک مرجع جهانی رسید و به سال‌ها انتظار جامعه کریپتو پایان داد. روز پنجشنبه اولین ETF‌های بیت‌کوین توسط کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده (SEC) تایید شدند.

علی‌رغم تایید ETF‌های بیت‌کوین توسط کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا، که اتفاقا خبر بسیار مهمی برای بازارهای مالی است، اما به نظر پس از انتشار خبر جعلی تایید بیت‌کوین در برنامه X، خیر اصلی این اتفاق تاثیر خاصی بر قیمت این رمزارز نداشته و بیت‌کوین هم اکنون با قیمت ۲۵۸۷۱ دلار در حال معامله است، و هر واحد اتر نیز ۲۵۸۱ دلار قیمت دارد.
خبر تایید اولین ETF‌های بیت‌کوین تاکنون تاثیر چندانی در روند بازارهای مالی نداشته که این موضوع بسیار دور از انتظار است. این امر می‌تواند به پیش شدن اخبار فیک قبلی، محتاط شدن کامیونیتی، حرف‌های گری گنسلر و البته این واقعیت که ورود سرمایه به ETF‌ها امری زمان‌بر است، مرتبط باشد. به‌هرحال همه چیز به آینده بستگی دارد که این تایید چه سرنوشتی در درازمدت و میان‌مدت برای این رمزارز جنجالی پیچیده است.

برخی کارشناسان معتقدند اثر پر قدرترت پذیرش ETF بیت‌کوین روی ارزهای دیجیتال خود را با کاهش نرخ‌های بهره بیش از پیش نشان خواهد داد. به عبارت بهتر، با توجه به بالا بودن نرخ بهره در شرایط فعلی نباید انتظار معجزه در بازار ارزهای دیجیتال را داشت و اگر در سال ۲۰۲۲ ریسک‌های بین‌المللی خاصی مثل وقوع جنگ یا اتفاقاتی نظیر آن رخ ندهد به احتمال زیاد کشورها بعد از اطمینان از کاهش نرخ تورم، نرخ‌های بهره را تعدیل خواهند کرد که این تعدیل نرخ بهره به همه بازارهای دارایی ازجمله کریپتوکارنسی کمک خواهد کرد.

تحلیلگران معتقدند این پیشرفت مهم نه‌تنها اهمیت رو به رشد کریپتو را تایید می‌کند، بلکه راه‌های جدیدی را برای سرمایه‌گذاران نهادی برای مشارکت در پتانسیل تحول‌آفرین فناوری بلاک چین بازمی‌کند. لاند.
بم‌ذکر است تقریباً ۵ تا۱۰ درصد از مالکیت طلا از طریق ETF‌ها است. با ETF‌های بیت‌کوین، مردم انتظار دارند درصد خوبی از مالکیت بیت‌کوین از طریق ETF‌ها هدایت شود. Nischal Shetty، یکی از بنیانگذاران Shardenum، گفت: «این امر بیت‌کوین را برای کسانی که در بازارهای مالی سنتی راحت‌تر معامله می‌کنند، قابل دسترس‌تر می‌کند. اگر ETF‌های بیت‌کوین به ارقامی مشابه با طلا برسند، به‌طور بالقوه ۵۰ تا ۸۰ میلیارد دلار نقدینگی جدید وارد بازاری می‌شود. با استقبال از این تکامل، ما شاهد همگرایی دو جهان (سیستم مالی سنتی تمرکزگر و سیستم مالی غیرمتمرکز) هستیم، جایی که ویژگی غیرمتمرکز بازار کریپتو با چهارچوب نظارتی مالی سنتی تمرکزگرا تحت نظارت دولت‌ها) مطابقت پیدا خواهد کرد و راه را برای یک اکوسیستم مالی فراگیرتر و انعطاف‌پذیرتر هموار می‌کند. این اولین ETF دارایی دیجیتال است اما آخرین

آن نخواهد بود. این تصمیم توسط US Securities و ۱۱ شرکت سرمایه‌گذاری از جمله Franklin Templeton و BlackRock Fidelity اجاز می دهد ETF‌های مبتنی بر بیت‌کوین را در صرافی‌های بزرگ ایالات متحده از جمله نزدک و بورس نیویورک فهرست کند.»

از نظر تاثیر بازار، تمرکز فوری روی قیمت بیت‌کوین است که از اوایل اکتبر تاکنون بیش از ۶۰ درصد افزایش یافته است، که ناشی از پیش‌بینی گسترده تایید ETF‌ها توسط SEC در اوایل سال ۲۰۲۴ بود. این تایید بیشتر این احساسات مثبت در بازار ارزهای دیجیتال را تقویت می‌کند. این تصمیم قرار است باعث افزایش فعالیت معاملاتی شده و منجر به افزایش قابل توجه حجم معاملات شود.
سامیت گوپتا، یکی از بنیانگذاران CoinDCX، گفت: «انتظار می‌رود حرکت مثبت فراتر از بیت‌کوین به سایر توکن‌ها گسترش یابد و نشان دهنده یک تجدید حیات گسترده‌تر در بازار کلی کریپتو باشد. بیت‌کوین پس از رسیدن به اوج بی‌سابقه نزدیک به ۶۰۰۰ دلار در نوامبر ۲۰۲۱، به‌طور متوالی کاهش یافت و در عرض یک سال به حدود ۶۰۰۰ دلار کاهش یافت. تاییدهی SEC ایالات متحده برای تجارت ETF بیت‌کوین گامی تشویق‌کننده به‌سوی پذیرش تدریجی دارایی‌های دیجیتال به‌عنوان یک طبقه دارایی اصلی توسط اکوسیستم مالی جهانی است. این در واقع یک لحظه تاریخی برای همه علاقه‌مندان دارایی دیجیتال است زیرا راه را برای پذیرش بیشتر بزرگ‌ترین ارز دیجیتال جهان از طریق مؤسسات مالی بزرگ هموار می‌کند. دارایی‌های دیجیتال در واقع پرحمدار کلاس‌های دارایی جایگزین هستند که همه سرمایه‌گذاران امروزی باید برای تحقق اهداف مالی خود در معرض خطر قرار بگیرند.»

سرانجام اتفاق بزرگ

رضا قربانی، نایب رئیس کمیسیون تحول نوآوری و بهروری اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با «فرهیختگان» اظهار داشت: «موضوع تایید ETF بیت‌کوین (صندوق‌های قابل مبادله بیت‌کوین)، بیش از ۲ سال مطرح و در دستورکار SEC بود. ورود کریپتوها و به‌طور خاص بیت‌کوین اتفاق مهمی در حوزه کریپتوکارنسی و بازار ارزهای دیجیتال محسوب می‌شود؛ چراکه بازارهای سرمایه در آمریکا بازارهایی بسیار رنگرله و تنظیم شده هستند و قوانین و مقررات سختی در آن حاکم است و امکان فعالیت‌های پرریسکی که منجر به تهدید سرمایه‌گذاران شود در آن وجود ندارد. پذیرش این صندوق‌ها پس از ۴ سال در بازار سرمایه و بورس آمریکا اتفاق بزرگی است که می‌تواند در کوتاه‌مدت و بلندمدت تاثیرات بسیار مهمی را بر جای بگذارد و حتی می‌تواند به کاهش قیمت بیت‌کوین در یک برهه زمانی منجر شود؛ در نتیجه نمی‌توان گفت این اتفاق حتما و لزوماً منجر به افزایش قیمت بیت‌کوین خواهد شد. بیت‌کوین که تا امروز در صرافی‌های رمزارزی با اسچنجرهای مختلف بیرون از بازار سرمایه مرسوم فعالیت می‌کرد و مبادله می‌شد اکنون وارد بازارهای رسمی جهان و این باعث خواهد شد که دارایی جدید یک گام رو به جلو بردارد. به بیان بهتر این رسمیت بخشیدن به بیت‌کوین سبب افزایش اقبال عمومی و پذیرش عمومی بیشتری برای این ارز خواهد شد.

حرکت کریپتو به سمت تنظیم‌گری

رضا قربانی پیرامون اتفاقات و اخبار یک سال اخیر در حوزه ارزهای دیجیتال و تلاش‌های بیشتر برای قانونگذاری در این زمینه افزود: «این خبر و تایید ETF بیت‌کوین پاسخ مناسبی است به کسانی که در این مدت می‌گفتند رمزارزها در هیچ کجای جهان به رسمیت شناخته نشده‌اند. در طی یک سال گذشته شاهد تنظیم‌گری بسیار جدی در حوزه صرافی‌های رمزارز بودیم، به‌طوری‌که حتی در پانینس شاهد بروز و وقوع تغییر و تحولات جدی بودیم و که حتی به تغییر مدیرعامل این مجموعه منتهی شد. از سوی دیگر نیز شکایت SEC (کمیسیون بورس و اوراق بهادار) به عنوان یک آژانس نظارتی دولتی در آمریکا که مسئولیت تنظیم بازارهای اوراق بهادار و حمایت از سرمایه‌گذاران را بر عهده دارد از شرکت Ripple که رمز ارز بومی آن XRP است شکایت کرد، اما در نهایت Ripple موفق شد علیه SEC حکم بگیرد و در نهایت دادگاه به نفع Ripple رای داد.»

نایب رئیس کمیسیون تحول نوآوری و بهروری اتاق بازرگانی تهران تصریح کرد:

کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا پس از ۱۰ سال مخالفت، صندوق‌های ETF اسپات بیت‌کوین را تایید کرد

دولتی به نفع رمزارزها

«فکر می‌کنم ۱۱ ژانویه و حوالی ۱۳ اسگی ارز دیجیتال بیت‌کوین بود که خبر ETF بیت‌کوین منتشر شد. این خبر بسیار مثبت است. اما این به معنای افزایش قیمت نیست، حوزه کریپتوکارنسی در حال گم‌راه‌اشتن به سمتی است که تحت تنظیم‌گری بیشتر قرار بگیرد. پیش از این و تا هفت سال پیش تنظیم‌گری خاصی در این حوزه وجود نداشت و حتی افراد می‌توانستند بدون KYC از حوزت از صرافی‌های رمزارز استفاده کنند؛ این در شرایطی است که اکنون با حاکمیت و قوانین بین‌المللی بیشتر و به رسمیت شناخته شدن این رمزارز ورود و معامله در این بستر سخت‌تر خواهد شد. ما می‌توانیم انتظار گام‌های بعدی را داشته باشیم. انتظار می‌رود پس از این اتفاق شاهد پیشروی و رسمیت بخشیدن به ETF ارزهای دیجیتالی مانند اتریوم، سولانا، کاردانو و سایر پروژه‌های رمزارزی و بلاک‌چینی و وقوع اتفاقات خوب در این حوزه باشیم. اما نکته حائز اهمیت این است که این موضوعی را نباید به بحث قیمت گره زد. اکنون امکان معامله سهام کسب و کارهای موفق مثل اپل، مایکروسافت و گوگل در بازار سرمایه وجود دارد اما صرفاً قابل معامله شدن در بازارها به معنای افزایش ارزش و سرمایه نیست. به‌طور کلی ما می‌توان گفت ورود این کلاس دارایی به بازار سرمایه نقطه عطفی برای بیت‌کوین به شمار می‌رود. از سوی دیگر نیز پیش‌بینی می‌شود این امر موجب باز شدن در پیچه‌های بیشتری برای پروژه‌های دیگر در آینده شود و در نهایت نیز به کاربرد پذیری بیشتری این رمزرها کمک خواهد کرد. کریپتو کارنسی در حال تکامل و همگام شدن است و شرایط را به سمتی می‌برد که نوآوری رشد کند اما در عین حال موارد قانونی و مسائلی مثل مبارزه با پولشویی، تأمین مالی تروریسم و موضوعاتی از این دست وجود دارد که با نظارت دولت‌ها می‌تواند حل شود.»

افزایش قیمت در انتظار بیت‌کوین؟

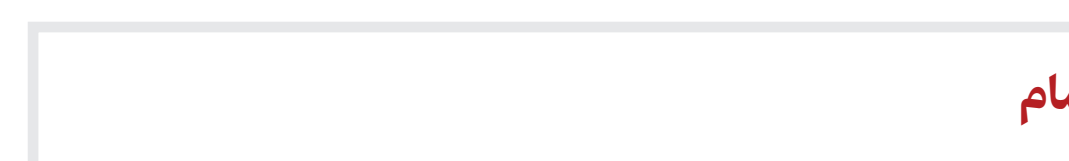
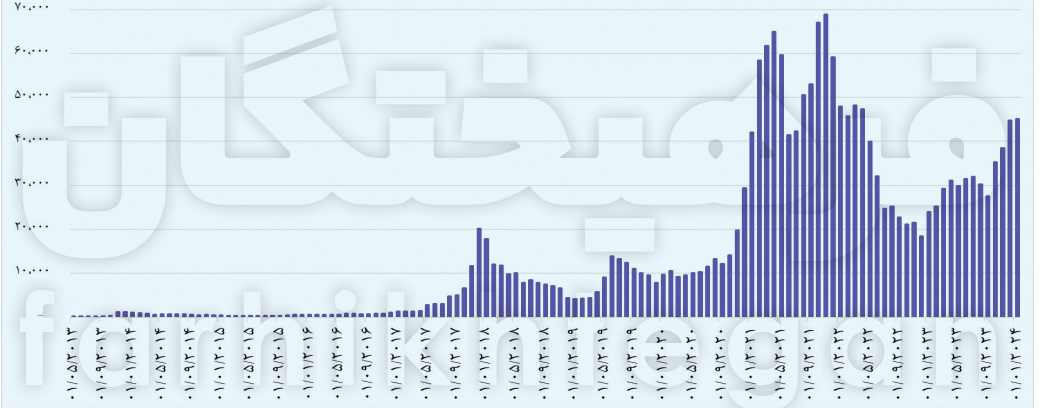
علیرضا بزرگمهری، عضو کارگروه ارزیابی اقتصاد دیجیتال وزارت اقتصاد در گفت‌وگو با «فرهیختگان» گفت: «برای همه کشورهایی که دارای بانک مرکزی هستند چاره‌عامل برای انتقال پول مهم است که عبارتند از مبادا، مقصد، مبلغ و منشأ؛ موضوع بیت‌کوین به واسطه اینکه منشأهای گوناگونی از مین و دریافت در کیف پول برای آن وجود دارد پذیرفته نیست و اثر مثبتی بر قوانین پولشویی ندارد. بانک مرکزی نیز با آن مخالف است. اما به‌طور کلی ETF بیت‌کوین منجر به افزایش ارزش مالی سرمایه‌ای این ارز خواهد شد، چراکه بحثی در این باره وجود دارد که بیت‌کوین و سایر ارزهای دیجیتال ارز هستند یا دارایی؟ این اتفاق منجر به افزایش ارزش دارایی بیت‌کوین خواهد شد. بازار کریپتو کارنسی و بیت‌کوین لزوماً دو موضوع متناسب نیستند. بازار کریپتوکارنسی مثل هر بازار و خدمت و محصول دیگری بر اساس قواعد عرضه و تقاضا تغییر می‌کند و تقاضا برای اتریوم بیشترین مقدار است.»

اتار تایید ETF را بلندمدت ببینیم

محمد میرزایی، فعال بازار کریپتو نیز در گفت‌وگو با «فرهیختگان» تصریح کرد: «ETF بیت‌کوین در کوتاه مدت هیچ اتفاقی را رقم نخواهد زد، چراکه شرایط خبری بیشترین مقدار است.»

علیرضا بزرگمهری، عضو کارگروه ارزیابی اقتصاد دیجیتال وزارت اقتصاد در گفت‌وگو با «فرهیختگان» عنوان کرد: «ETF بیت‌کوین خبر خیلی خوبی برای بازار ارز دیجیتال به شمار می‌رود؛ چراکه بالاخره ارزهای دیجیتال در بازار اسپات مارکت پذیرفته شدند. این اتفاق می‌تواند نقطه عطفی برای بازارهای کریپتو کارنسی باشد چون معمولاً بازار ارز دیجیتال خیلی موقد پول مارکت بانکی و سهام نبود و این پذیرش اتفاق مثبتی برای بازار به شمار می‌رود که روندی مثبت و ادامه‌رونده صعودی را در بازار رقم خواهد زد. این خبر قطعاً در کوتاه مدت نیز تاثیر خود را خواهد گذاشت و نشان دهنده پذیرفته شدن مارکت کریپتوکارنسی در دنیا است. به‌طور کلی مارکت کریپتوکارنسی مارکتی است که به جز چند ده ارز برتر که مارکت کب بالایی دارند دستکاری می‌شوند. ارزی را بررسی می‌کردیم و دیدیم شش هزار درصد قیمت بالا و پایین شده بود؛ در نتیجه دستکاری همیشه در این بازار هست. این موضوع می‌تواند ناشی از این باشد که ذی‌نفعان مالی دارد و افزایش و کاهش قیمت‌ها می‌تواند منجر به سودهای چند ده میلیون دلاری برای سرمایه‌گذاران شود. در مجموعه ETF بیت‌کوین خبر مثبتی است و کاهش قیمت و اصلاحی که مربوط به این خبر باشد را نخواهیم داشت. همین الان بیت‌کوین یک واگرایی قوی در روزانه زده اما ربطی به خبر ETF بیت‌کوین اکنون ندارد. قطعاً در ادامه ETF سایر ارزها نیز تایید خواهد شد، چراکه بیت‌کوین به نسبت فاند‌امنتال بهتری نسبت به اتریوم و سایر ارزها ندارد؛ کم‌اینکه ارزهای دیجیتال دیگر خدمات بهتری ارائه می‌کنند، اما طلا به دارین مارکت بیت‌کوین است. به‌نظرم فرصت برای اتریوم هم هموار خواهد شد.»

تغییرات قیمت بیت‌کوین از سال ۱۳ ۲۰ تاکنون – میلیارد دلار

مردم صرفه اقتصادی نداشت و ردیف اعتباری و مالی آنها هم مشخص نبود. اما در زمان کلنگ‌زنی، وضعیت مالی دولت مناسب بود و می‌توانست بودجه کافی برای این پروژه‌ها اختصاص دهد. این شرایط اما دوام نداشت حالا پروژه‌های نیمه‌کاره درحالی چند نسل دست‌به‌دست چرخیده که طرح توجیهی آنها قدیمی شده و باید طبق نیاز روز منطقه با صرف هزینه‌ای هنگفت بازنگری شوند. در شرایط فعلی تنها راهکاری که کارشناسان و مسئولان آن راه‌گشایی دادند، اولویت‌بندی پروژه‌ها، غربالگری و اشتراک آنها با بخش خصوصی است. راهکاری که برای اولین بار در بودجه سال ۹۷ خود را با عنوان تبصره ۱۹ نشان داد. دولت وقت برای افزایش اختیار و به‌رسمیت شناختن سازمان‌های برنامه‌یویدجه استان‌ها و با هدف راهبی از پروژه‌هایی که روی دست دولت مانده و بودجه‌ای برای اتمام آن وجود نداشت، خصوصی‌سازی پروژه‌ها را پیشنهاد داد. این درحالی است که دولت از سال ۹۷ لایحه مشارکت عمومی و خصوصی را به مجلس ارائه کرده و هنوز تکلیف این لایحه مشخص نشده است. با وجود این، بند در بودجه سال ۹۷ گنجانده و در استان‌ها هم اجرایش ولی پیشرفت چندانی نداشت، به‌طوری‌که در استانی مانند اصفهان از سال ۹۷ تا ۹۹ فقط ۱۲ طرح عمرانی نیمه‌تمام با سرمایه‌گذاری ۲۲۲ میلیارد تومان به بخش خصوصی – تعاونی در واگذار شد و البته اصفهان توانست رتبه نخست کشوری را در واگذاری طرح‌ها از نظر میزان سرمایه‌گذاری کسب کند. آنگاه که روحانی نژاد، رئیس گروه مشارکت عمومی و خصوصی سازمان برنامه‌یویدجه گفته‌است کارفرمالگری هزار طرح عمرانی نیمه‌تمام را – که قابلیت مشارکت دادن بخش خصوصی و تعاونی دارند- مشخص شده و دولت می‌خواهد از طریق سامانه طرح‌های نیمه‌تمام، اعتباراتی را نظارت کند که به طرح‌ها می‌دهد. پیشرفت فیزیکی طرح‌ها را هم نظارت آنلاین داشته باشد. شواهد نشان می‌دهد تنها راهکار

فعلی جذب بخش خصوصی برای اتمام این پروژه‌هاست. در این صورت برای جذب سرمایه‌گذار، بررسی دقیق طرح‌های موجود و حذف یا تبدیل پروژه‌هایی که توجیه اقتصادی ندارند، ضروری است. درعین حال حمایت از طرح‌ها در بخش غیردولتی، آن‌هم بدون تعیین ضوابط و مقررات شفاف می‌تواند خطر بروز فساد در دستگاه‌های اجرایی را از مسیر حمایت‌های سلیقه‌ای تقویت کند؛ به همین دلیل بررسی و تصویب لایحه مشارکت عمومی و خصوصی در مجلس ضروری است.

مردم صرفه اقتصادی نداشت و ردیف اعتباری و مالی آنها هم مشخص نبود. اما در زمان کلنگ‌زنی، وضعیت مالی دولت مناسب بود و می‌توانست بودجه کافی برای این پروژه‌ها اختصاص دهد. این شرایط اما دوام نداشت حالا پروژه‌های نیمه‌کاره درحالی چند نسل دست‌به‌دست چرخیده که طرح توجیهی آنها قدیمی شده و باید طبق نیاز روز منطقه با صرف هزینه‌ای هنگفت بازنگری شوند. در شرایط فعلی تنها راهکاری که کارشناسان و مسئولان آن راه‌گشایی دادند، اولویت‌بندی پروژه‌ها، غربالگری و اشتراک آنها با بخش خصوصی است. راهکاری که برای اولین بار در بودجه سال ۹۷ خود را با عنوان تبصره ۱۹ نشان داد. دولت وقت برای افزایش اختیار و به‌رسمیت شناختن سازمان‌های برنامه‌یویدجه استان‌ها و با هدف راهبی از پروژه‌هایی که روی دست دولت مانده و بودجه‌ای برای اتمام آن وجود نداشت، خصوصی‌سازی پروژه‌ها را پیشنهاد داد. این درحالی است که دولت از سال ۹۷ لایحه مشارکت عمومی و خصوصی را به مجلس ارائه کرده و هنوز تکلیف این لایحه مشخص نشده است. با وجود این، بند در بودجه سال ۹۷ گنجانده و در استان‌ها هم اجرایش ولی پیشرفت چندانی نداشت، به‌طوری‌که در استانی مانند اصفهان از سال ۹۷ تا ۹۹ فقط ۱۲ طرح عمرانی نیمه‌تمام با سرمایه‌گذاری ۲۲۲ میلیارد تومان به بخش خصوصی – تعاونی در واگذار شد و البته اصفهان توانست رتبه نخست کشوری را در واگذاری طرح‌ها از نظر میزان سرمایه‌گذاری کسب کند. آنگاه که روحانی نژاد، رئیس گروه مشارکت عمومی و خصوصی سازمان برنامه‌یویدجه گفته‌است کارفرمالگری هزار طرح عمرانی نیمه‌تمام را – که قابلیت مشارکت دادن بخش خصوصی و تعاونی دارند- مشخص شده و دولت می‌خواهد از طریق سامانه طرح‌های نیمه‌تمام، اعتباراتی را نظارت کند که به طرح‌ها می‌دهد. پیشرفت فیزیکی طرح‌ها را هم نظارت آنلاین داشته باشد. شواهد نشان می‌دهد تنها راهکار

فعلی جذب بخش خصوصی برای اتمام این پروژه‌هاست. در این صورت برای جذب سرمایه‌گذار، بررسی دقیق طرح‌های موجود و حذف یا تبدیل پروژه‌هایی که توجیه اقتصادی ندارند، ضروری است. درعین حال حمایت از طرح‌ها در بخش غیردولتی، آن‌هم بدون تعیین ضوابط و مقررات شفاف می‌تواند خطر بروز فساد در دستگاه‌های اجرایی را از مسیر حمایت‌های سلیقه‌ای تقویت کند؛ به همین دلیل بررسی و تصویب لایحه مشارکت عمومی و خصوصی در مجلس ضروری است.

مردم صرفه اقتصادی نداشت و ردیف اعتباری و مالی آنها هم مشخص نبود. اما در زمان کلنگ‌زنی، وضعیت مالی دولت مناسب بود و می‌توانست بودجه کافی برای این پروژه‌ها اختصاص دهد. این شرایط اما دوام نداشت حالا پروژه‌های نیمه‌کاره درحالی چند نسل دست‌به‌دست چرخیده که طرح توجیهی آنها قدیمی شده و باید طبق نیاز روز منطقه با صرف هزینه‌ای هنگفت بازنگری شوند. در شرایط فعلی تنها راهکاری که کارشناسان و مسئولان آن راه‌گشایی دادند، اولویت‌بندی پروژه‌ها، غربالگری و اشتراک آنها با بخش خصوصی است. راهکاری که برای اولین بار در بودجه سال ۹۷ خود را با عنوان تبصره ۱۹ نشان داد. دولت وقت برای افزایش اختیار و به‌رسمیت شناختن سازمان‌های برنامه‌یویدجه استان‌ها و با هدف راهبی از پروژه‌هایی که روی دست دولت مانده و بودجه‌ای برای اتمام آن وجود نداشت، خصوصی‌سازی پروژه‌ها را پیشنهاد داد. این درحالی است که دولت از سال ۹۷ لایحه مشارکت عمومی و خصوصی را به مجلس ارائه کرده و هنوز تکلیف این لایحه مشخص نشده است. با وجود این، بند در بودجه سال ۹۷ گنجانده و در استان‌ها هم اجرایش ولی پیشرفت چندانی نداشت، به‌طوری‌که در استانی مانند اصفهان از سال ۹۷ تا ۹۹ فقط ۱۲ طرح عمرانی نیمه‌تمام با سرمایه‌گذاری ۲۲۲ میلیارد تومان به بخش خصوصی – تعاونی در واگذار شد و البته اصفهان توانست رتبه نخست کشوری را در واگذاری طرح‌ها از نظر میزان سرمایه‌گذاری کسب کند. آنگاه که روحانی نژاد، رئیس گروه مشارکت عمومی و خصوصی سازمان برنامه‌یویدجه گفته‌است کارفرمالگری هزار طرح عمرانی نیمه‌تمام را – که قابلیت مشارکت دادن بخش خصوصی و تعاونی دارند- مشخص شده و دولت می‌خواهد از طریق سامانه طرح‌های نیمه‌تمام، اعتباراتی را نظارت کند که به طرح‌ها می‌دهد. پیشرفت فیزیکی طرح‌ها را هم نظارت آنلاین داشته باشد. شواهد نشان می‌دهد تنها راهکار